

tagelse af en Finantslovs for begge Parter, da vil Stuffedelen over en saadan Stilling og en saadan Kamp fra Folkethingets Side gaa ud over Landet politisk, vil vække Mange, som nu tro, at det er diplomatisk og andre fortræffelige Bevæggrunde, der have ledet Oppositionen til suidere Angreb. De ville faae Følelsen af, at her ligge vi! og der vil reise sig en ny Folketstemning, og reise sig et Folkething med den Tankegang, som jeg hævder, at dette Ministerium bør det ikke gaa vel, og Følgerne af deres Gjæringer skulle, selv om Rigsdagen imidlertid har anerkjendt Ministeriet ved en Finantslov, ikke accepteres. Derigjennem vil Skyggen af dette Ministeriums Færd, selv efter at det er anerkjendt, forfølge det Livet igjennem, og saa bør det være! saa bør det være! Et Ministerium, der har behandlet os som dette, bør aldrig slippe for de fornulepende Konsekvenser af dets Handlinger. Trods Folkethingets Flertals Stilling, eller hvad det kan føre til, trods dette er det min Overbevisning, at Ministeriet ikke dermed er godt hjulpet. Man siger vel, at det kan sagtens; thi det har sin Rigsret, og denne Rigsret vil Anklagemagten, Folkethinget, aldrig bruge. Jeg vil dertil svare for mit personlige Vedkommende, at jeg vil aldrig være med til at opgibe en eventuel Brug af Rigsretten mod dem, som jeg tror, have fortjent Straf, og jeg vil altsaa slet ikke sige, at der ikke kan gives et Folkething, som vil bruge Rigsretten. Hvor tryk man end mener at kunne være under de nuværende Forhold — og det er dog ikke forsøgt, det er dog muligt, at denne Trykthed ikke viser sig saa sikker, som man i Almindelighed beregner — mener jeg, at Ministeriet skal beholde denne Tvivl, at Begivenhederne her til Lands kunne føre os til Forhold, til en Stilling, hvor der baade er en Anklagemagt, der vil sagsøge Ministeriet, og en Rigsret, der vil dømmе det upartisk uden at have havt Del i de nuværende Begivenheder; thi Sagen bliver ikke forglemt ved at være gjemt. Jeg vil derfor fastholde den Betragtning, at Folkethinget aldrig maa opgibe det Sværd, det har i Rigsretten, til ogsaa ad denne Vej at komme den Udfærd til Livs, som Ministeriet viser imod os. Delsaa derfor maa man ikke ved nogen Villigelse eller Anerkjendelse affjære sig fra at gjøre et saadant Ansvar gjældende med den størst mulige Virkning.

Man mener nu, at det er ikke derom det gjælder: en Finantslov fra eller til — derom har jeg nu udtalt mig — men det gjælder om at komme til en Forstaaelse af Forfatningen. Dertil vil jeg svare, at Bestræbelserne i den Henseende, ere efter min

Mening ganske overflødige. Man forstaaer meget godt Forfatningen. Det ærede Medlem for Fredensborg (Hage) har ikke Ret, naar han siger, at det er en Illusion, at Forfatningen skulde være klar. Forfatningen er klar som Dagen; den er ikke til at tage fejl af, og jeg skulde mene, at der foruden Hans Majestæt og hans syv Ministre ikke skulde gives 8 Mænd til i Danmark, der tro paa, at det, der nu praktiseres, er grundlovmæssigt, eller nære Tvivl om Forfatningens Forstaaelse. Naar man taler om den store Feil ved vor Grundlov, de store Feil og Mangler, og hvad Høire og Venstre have bedrevet med. Hensyn til de store Feil og Mangler ved Grundloven af 1866, saa siger jeg: alle disse Forklaringer kan jeg forstaa, naar de fremsættes af Ministeriets Benner; thi disse Indvendinger og Forklaringer ere lige saa mange Undskyldninger for Ministeriet; men jeg kan ikke forstaa det, naar de fremsættes fra Nogen paa Oppositionens Side, fordi det efter min Mening er saa urigtigt. Vi have sidet her — eller om ikke her, saa i den lovgivende Forsamling — under Forfatningsforandringen eller en Tid deraf, og jeg spørger ærede Herrer Rigsdagsmænd, der senere ere komne til at tale om de store Feil, der skulde kaste en Undskyldning over Ministeriet for dets provisoriske Færd, jeg siger dem: Mævn mig en eneste Rigsdagsmand eller Regjeringsmand, der havde med de Sager at gjøre den Gang, som ikke var klar over, at § 49 var det Guldbælt, som intet Ministerium kunde overskride, naar det ikke brød Grundloven! De yderste Reaktionære tilstod, at naar de og de Forslag vedkommende Bevillingsretten bleve forfæstede, hvilke bleve forfæstede, og naar vi saaledes beholdt Sunigrundlovens Bevillingsret aldeles ufrænklet, da havde Folkethinget Hovedindslydelsen paa Finantsloven og derved ligeledes paa Regjerings Styrelse og dens Karakter, og just derfor var man imod Grundloven, fordi man ikke der fik betryggende Medlemmer baade for Kongemagten og Reaktionen. Hvad nytter det, erkjendte man, at Landsthinget faaer en forandret Sammensætning, det faaer ikke derved større Ret, og det er rigtigt. Landsthinget har ikke faaet nogen større Ret, Folkethinget heller ikke, de beholdt begge det, de havde; den forandrede Sammensætning gjorde kun Landsthingets Indflydelse paa det almindelige Lovgivningsarbejde større, men forandrede ikke Grundlovens Klarhed eller Folkethingets Magt. Derfor siger jeg, at det er aldeles overflødigt efter min Mening, at bestræbe sig for Forfatningens Forstaaelse; thi vi forstaa den meget godt. Altsammen. Nei,